

Nº. 16.

De prijs der Advertentiën, is van *een tot tien* woorden *een guldën*; verder voor iedere *vijf* woorden *vijftig cents* of $\frac{1}{2}$ *recepis*, behalve het zegelregt voor den Lande.

De treffende nadruk van hare jagende maar welluidende stem bragt hare moeder de tranen in de oogen. Wat zou zij beginnen? Ella zat met het hoofd op den arm te jammeren. De storm begon eindelijk te bedaren, maar het verdriet hield aan.

Zij wist niet dat de brief dien zij naar Rome had geschreven niet teregt was gekomen, daar hij zich te Florence bevond, en dat ook zijn brief die haar deze verandering meldde, de boerderij eerst bereikte, toen zij er reeds van vertrokken was.

Intusschen stond Hector nog met Nina in den modewinkel den witten hoed te bewonderen, en het woord te voeren als tolk.

— Ja, zei de winkelierster, dat hoedje is door mijne bekwaamste werkster gemaakt, en ik reken mij gelukkig dat ik mij hare dienst heb kunnen verzekeren.

— Zouden wij haar zelf niet kunnen spreken? vroeg Hector, nadat Nina verlangde haar een tweeden hoed te bestellen.

— Zonder twijfel, Sir. — Roep Ella Foster eens hier, gauw jongen! zeide zij tegen den jongsten winkelbediende.

Ella Foster! had hij het wel goed verstaan? Hectors hart klopte als een stoommachine, terwijl de jongen weg was.

— Zij is met hoofdpijn naar huis gegaan en pas twee minuten weg, zei de jongen toen hij terugkwam.

Op Vrijdag en Zaterdag
den 27sten en 28sten April,
in de Chinesche Kamp bij den Pachter der Pandjes-
huizen, van vervallen Linnen Pandgoederen, goomedo
Juweelen, Goud- en Zilverwerken, over het 4de kwar-
taal 1858. (509)

PAARDEN VENDUTIE.
Tegen Ultimo April,
verwachten de ondergeteekenden den eersten aanvoer
Sandelwood- en Sumbawa Paarden,
zullende na arrivement de Vendutiedag bepaald worden.
Met Commissiën tegen 2½ o vendu-garantie belasten zich
(479) **SOESMAN & CO.**

Op **WOENSDAG** den 9den **MEI,**
VENDUTIE
voor de **TOKO** van
MOOTBAAR & JODSTEN,
 van Meubelen, Rijpaarden, een Per-
siaansch Paard (*Feulen*) en diverse bij-
gebragte goederen. (510)

Wederom Ontvangen:
DIVERSE PROVISIEN
(in blik en flesschen.)
PUIKE
BOTER, HAMMEN,
gedroogde en ingelegde Vruchten, Banket, Suiker-
werk, enz., enz., bij
(511) **F. A. PRINGIERS.**

Pas Ontvangen:
 Echte Engelsche Hang-, Tafel- en Kroonlam-
pen, welke laatsten van 2, 3, 4, 5, en 6 lichten
en massief Brons, voor welke deugdelijkheid
wij garanderen.
(482) **SOESMAN & CO.**

Het restant der factuur
GOUDWERKEN,
wordt tot zeer lage prijzen uitverkocht.
(484) **THOOF & CO.**

De ondergeteekenden hebben thans
UITGEPAKT:
PRACHTIGE FRANSCH
SPIEGELS,
waaronder verscheidene paren van buitengewoon
groot formaat, zeer geschikt voor Salons, verder
ovale Medaillon Spiegels met rijke versierselen, Ka-
mier Spiegels, allen met keurige lijsten en zuiver wit
glas, enz.
(487) **SOESMAN & CO.**

TOKO van PINKI.
ONTVANGEN:
NIEUWE HARING,
Zoetemelksche- en Leidsche-Kazen,
CACHET BOTER
en alle soorten van Provisiën en Dranken.
Alles tot ongekende lage prijzen te koop, terwijl voor
de kwaliteit wordt ingestaan. (480)

Pas Ontvangen:
Extra fijn VERLAKT LEDER,
grootte vellen, bij
(483) **SOESMAN & CO.**

Hector vroeg haar adres, dat hem de beleefde winko-
nister terstond opgaf. De dames beloofden nader te
zullen komen. Na een paar woordjes tot opheldering,
hielp Hector Mrs. Ashton en Signora Nina in de koets,
en ging op weg naar Ella.
Moeder Foster was nog bezig hare dochter te troos-
ten, maar Ella dacht en riep niets anders dan: Hij
heeft mij vergeten! Hij is misschien niet vals, en
hij heeft misschien mijne brieven niet ontvangen, maar
o, die bruid, die Nina! Hector, ik heb u vertrouwd
en op u gewacht, en gij waart vals! Ella riep
eene zachte stem.
Hij was het! hij stond daar voor haar met zijne oogen
vol liefde op haar gevestigd. Nina was vergeten. He-
ctor had Ella's laatste woorden gehoord en liet haar
niet los voor dat hij haar alles verteld en zij haar
verdriet over haar wantrouwen had uitgewend. Zij
waren nog in elkanders armen toen er een man in de
kamer trad. — Roland! riep de weduwe Foster. Met
dezen uitroep verwelkomde zij haar oudsten zoon en
was deze nieuwe verschijning terstond opgehelderd.
Er volgden nieuwe omhelzingen.
— Moeder! zeide Roland, terwijl hij nadat de eerste
ontroering voorbij was hare hand greep, gij hebt veel
geluk beleefd dezen avond; kunt gij nog meer verdra-
gen? Luister dan. Vier maanden geleden zat ik te
Bombay op mijne kamer, toen er op eens een goede

LEES HIER!!!
Per UNION hebben
SOESMAN & CO.
de ondervolgende Provisiën ontvangen,
welke zij zoo wel in het klein als kistgewijze
tegen de meest billijke prijzen verkoopen,
ALS:
200 vaatjes Puike **BOTER** in groote vaatjes.
200 " **NIEUWE HARING** van 12 ps.
75 stuks groote **HAMMEN.**

130 kisten Provisiën
van *Schalenkamp, Alberdingh Thym en Nieuwenhuysen.*
13 kisten **GROENTEN**, elk inhoudende als volgt:
4 blik. Capucijners. 4 blik. Brusselsche Kooltjes.
4 " Peulen. 4 " Asperge-Boonen.
4 " Schorseneren. 4 " Tuinwortelen.
4 " Kleine Worteltjes. 2 " Groote Wortelen.
2 " Tuinboontjes. 2 " Gestooftde Peeren.
2 " Gestooftde Appelen. 2 " Appelpent.
2 " Snij-Boonen. 2 " Spinagie.
2 " Postelijn. 2 " Andijvie.
2 " Kruisbessen. 2 " Roode Kool.
2 kisten inhoudende 100 blikken **DOPERWTJES.**
6 kisten **VLEESCHEN**, ieder inhoudende:
2½ blik. Kalfsschijven. 2½ blik. Rollade.
3½ " Frikadellen. 3½ " Kalfskarbonade.
3½ " Idem. 2 " Zwerikken.
3½ " Ossenschijf. 3½ " Ossenrollade.
3½ " Ossen Frikadellen. 1½ " Saucijs in Bouillon.
3½ " Ossen " 1½ " Idem.
1½ " Keulsche " 1½ " Lamscoletteletten.
1½ " Idem. 4 " Hutspot.
2 kisten **GEVOGELTE**, ieder inhoudende:
2½ blik. Vinken. 2½ blik. Patrijzen.
6½ " Idem. 6½ " Idem.
2½ " Water Snippen. 2 " Houtsnippen.
4½ " Idem. 2 " Talinkjes.
2 " Goud Plevieren. 2 " Leeuwrikken.
2 " Lijsters. 2 " Duiven.
2 " Hazenbouten.
5 kisten Fransche **SOEPEN**, ieder inhoudende:
40½ blikken Julienne. 20½ blikken Bouillon Gras.
10½ " Idem.
1 kist Holl. **SOEPEN**, als:
10 blikken Ragout Soep. 10 blikken Groenten Soep.
10 " Schildpad Soep. 10 " Julienne.
10 " Kalfs Soep.
1 kist inhoudende:
24 blik. Gerookte Zalm. 20½ blik. Eng. Stoom Zalm.
30½ " Eng. Stoom Zalm.
50 kisten Gedroogde **VRUCHTEN**, ieder in-
houdende, als volgt:
5 fl. Muscadel Rozijnen. 5 fl. Appelen.
5 " Tafel Amandelen. 2 " Peeren.
5 " Krenten. 2 " Pruimedanten.
25 kisten **BANKET**, ieder inhoudende:
24 flesschen Banket, geassorteerd.
10 kisten **SUIKERWERK**, ieder inhoudende:
24 flesschen divers fijn Suikerwerk.
10 kisten ieder à 24 fl. geassorteerd **ZUUR.**
2 " " à 12 " **ROLPENS.**
2 " " à 12 " **PEKELSPEK.**
1 " inhoudende 6 " **OSSENTONGEN.**
250 vaten à 5 doz. echt Haantjes **BIER** van
P & S Rendorp.
NB. Voor comptante betaling wordt 5 pCt.
rabat toegestaan.
(512) **SOESMAN & CO.**

ZEILDOEK,
(verschillende Nummers).
Fijn Gordijngoed.
Linnenstof voor Broeken.
Chinesche Zijde, (voor Jasjes.)
EN
IJzer geporceleinden Keukengereedschappen,
(493) bij **F. A. PRINGIERS.**

kennis van u binnen kwam, een zeeman; hij had op
een eiland in de Stille Zuidzee schipbreuk geleden,
maar was door een ander schip gered en naar Indie
overgebracht, waar hij mij spoedig kwam opzoeken. Gij
kunt wel raden wien ik bedoel.
— George! snikte de weduwe, mijn zoon George!
is hij waarlijk bij u?
— Wij hebben zamen de reis naar het vaderland ge-
maakt en hij zal...
— Er Roland kon uitspreken, viel George zijne moeder
in de armen.
En hiermede eindigt ons verhaal. Wij willen er
alleen bijvoegen, dat Hector in zijn voorspoed de vrien-
den niet vergat die hem gedurende zijne kindsheid on-
dersteund hadden. Na zijne echtverbintenis met Ella,
werd George als kapitein geplaatst op een koopvaardij-
schip; en trad Roland op als onderwijzer in de wis-
kunde aan een der bloeiendste instituten in Engeland;
terwijl de weduwe Foster gelukkige dagen sleet in het
huis harer dochter en „het ouderlooze kind.”

Per *Stella Maris, Catharina Maria*
en *Vrede* hebben

THOOF & CO.
de volgende belangrijke Facturen
ontvangen,
welke in het groot en in het klein tot de meest
billijke prijzen te koop zijn:
240 vaatjes van der *Leeuw* **BOTER.**
200 " Cachet **BOTER T. & C.**
80 " **VR. BOTER.**
80 groote **HAMMEN.**
25 stuks **ROOKVLEESCH.**
25 **PATERSTUKKEN.**
40 **ZOETEMELKSCH KAZEN.**
20 **LEIJDSCH** " "
96 **EDAMMER** " "
50 vaatjes **HARING** van 12 " stuks.
100 " " 6 " "
12 kisten **GESLAGT** inhoudende:
Saucijs de Bologne, Gerookte Ossenshaasjes in reusel,
Rolpens, Gerookte en Gezouten Spek, Rookworst en
Kettingsaucijsjes.
2 kisten inhoudende:
50 blikken **LIMBURGER KAAS.**
50 " **ZWITSERSCH** " "
20 kisten **GROENTEN**, inhoudende te zamen:
50½ blik. Doperwtjes. 60½ blik. Schorseneren.
100½ " d°. 60½ " Gestfd. Peeren.
50½ " Kl. Worteltjes. 100½ " d°.
100½ " d°. 60½ " Gestfd. Appelen.
80½ " Capucijners. 100½ " d°.
60½ " d°. 50½ " Groote Wortelen.
50½ " Tuinboontjes. 20½ " Snijboontjes.
100½ " d°. 30½ " Peulen.
50½ " Bruss. Kooltjes. 10½ " Bloemkool.
50½ " Appelpent. 20½ " Aspergieboontjes.
100½ " d°. 50½ " Aspergiepunten.
40½ " Schorseneren. 50½ " Asperges.
100½ " d°.
2 kisten inhoudende ieder 100 blikken **Lubecker**
ASPERGES.
10 kisten **VLEESCHEN**, inhoudende te zamen:
1000½ blikken van alle soorten van Kalfs- en Rund-
vleesch, Zwerikken, enz.
2 kisten **WILD en GEVOGELTE** 100 blikken.
3 " **FRANSCH SOEPEN** 300 " "
2 " **HOLL.** " 200 " "
2 " **ZALM**, 50 blikken Gerookte, 50½ en
100½ blikken Stoom Zalm.
2 " **ENG. ZALM** 100½ en 100½ blik.
2 " **FRANSCH PATES en TRUF-**
FELS 200½ blik.
20 " **HOLLANDSCH ZUUR.**
15 " **BANKET.**
3 " **KOEK.**
10 " **SUIKERWERK.**
25 " **GEDROOGDE VRUCHTEN**, ie-
der à 24 fl. gesorteerd.
2 vn. 1^a raffine 100 **SUIKERBROODEN.**
100 " echt **HAANTJES BIER**, in *Am-*
sterdam gebotteld van *P. & S. Rendorp.*
40½ pijpen **BIER.**
500 kelders **T. C. GENEVER.**
100 kisten **VIN DE BRILLETES**, op 1½ en
1½ flesschen.
40 kisten **VALKER BIER** op 1½ flesschen.
30 " " 1½ " "
Tegen Comptante betaling wordt een aanzienlijk
rabat gegeven.
(513) **THOOF & CO.**

WIJN-HANDEL
VAN
LIM & CO.
Pas Ontvangen:
 Engelsche Kroonen met 2 en 3 lichten en
Hang- en Tafellampen, Engelsche Geldlaadjes,
mooi Verlakt Leder, prachtig Pleetwerk, waar-
onder Schenkbladen in alle dimensien, Wagen-
en Bendie-Lantaarns, Spiegels en Schilderijen, keu-
rige Porcelainen Thee-Serviezen en Tête-à-tête.
Fransche Provisiën.
Vruchten op Water en Brandewijn, Patés, Cham-
pignons, Olijven en Kappertjes, Stroopen op 1½ en
1½ flesschen, Sardijntjes in 1½ en 1½ blikken.
Gedroogde Vruchten.
Appelen, Peeren, Vermicelli, Macaroni, Pruime-
danten, Rozijnen en Amandelen.
 Versche Hammen.
Echt Haantjes Bier
en alle mogelijke soorten van Wijnen en andere
Provisiën. (514)

OP NIEUW ONTVANGEN:
Drie Milords.
Een Koets Coupé.
Een ruime Tentwagen.
Een en ander elegant en soliede bewerkt,
(515) bij **F. A. PRINGIERS.**

(526) V. C. JACOBS

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 25 Februarij 1860.

NEDERLAND.

— In den loop van dit jaar zullen, ter aanvulling van het leger in Oost-Indië, 1600 man derwaarts worden gezonden, bestemd voor de verschillende wapens in die gewesten, waaronder eenige onder-officieren en korporals van de wapens der infanterie en artillerie zullen worden begrepen, welke voor bevordering tot den rang van officier aldaar zullen worden opgeleid.

— In de *Provinciale Groningsche Courant* leest men het volgende:

In ons vorig nummer hebben wij het bericht opgenomen van eene afschuwelijke mishandeling, van gevallen aan boord van den Nederlandschen schoener *Maria*. Op verzoek van den heer officier van justitie te Groningen hebben wij dien ambtenaar de bron opgegeven, waartoe wij dat bericht hebben geput. Wij ontvingen thans van genoemden officier de mededeeling, dat Z. E. Achtb. aanvankelijk grond had om te onderstellen, dat zijne tusschenkomst in deze zaak zou kunnen gevorderd worden, en daarom getracht heeft zich zekerheid nopens het bewuste bericht te verschaffen. Het daartoe in het werk gestelde onderzoek bij verschillende buitenlandse autoriteiten, heeft geleid tot de volgende ontdekking: Vooreerst dat onze correspondent zich heeft doen leiden door eene opgaaf, voorkomende in het *Norder Stadtblatt*, dat deze courant heeft geput uit de *Hannoversche Volks Zeitung* en *Verdener Wochenblatt*, deze weder zijne mededeeling heeft overgenomen uit de *Hamburger Correspondent*, terwijl dit blad heeft gevolgd een bericht voorkomende in het Londensche avondblad *the Sun*. Ten tweede, dat die primitieve opgaaf kennelijk in strijd was met de waarheid, daar, indien de beschrijving van het voorgevallene op den schoener *Maria* al eenigermate geloof moog verdienen, dit schip geen deel uitmaakt van de Nederlandsche koopvaardijvloot, maar in Denemarken thuis behoort; en ten laatste, dat het Koninklijk Deensche Landgericht te Tinnberg dan ook eene instructie in de bewuste zaak heeft aangevraagd.

Tot ons genoegen is hierdoor aan den wensch; aan het slot van het evengenoemde bericht uitgesproken, dat het om de eer van onze handelsvloot wenschelijk was, dat het bericht mogt worden tegengesproken, door den lofwaardigen ijver van meergenoemden officier van justitie, den heer Schiffer, ten volle voldaan. Wij vertrouwen dan ook, dat die bladen, die het vroegere bericht van ons overnamen, thans ook wel melding zullen willen maken van deze nadere opgaaf.

— Volgens een bericht van Zr. Ms. consul te Smirna blijven de Nederlandsche schepen steeds zeer gezocht wegens hun goeden bouw en de zorg, welke de gezagvoerders in het algemeen voor de goederen dragen; en de Nederlandsche reeders kunnen vrij zeker zijn om in den Levant spoedige retourvrachten voor hunne schepen te vinden. Het is intusschen raadzaam, dat de kapiteins, zoo mogelijk, zich de namen der consignatarissen laten aanwijzen, daar het geval zich heeft voorgedaan, dat onderscheiden in Nederland voor Syra en Smirna geladen schepen, wier cognossementen aan order luiden, moeilijkheden hebben gehad voor de betaling der vrachten. De regtestreksche betrekkingen tusschen Nederland en Sina verminderen, ten gevolge der voordeelen die de verzending met de vreemde stoomschepen den kooplieden aanbiedt. De aanvoer van geraffineerde suiker uit Nederland regtestreks zowel als indirect, is in 1859 minder dan in de vorige jaren geweest, ten gevolge van goedkoopere levering door eene belangrijke raffinaderij te Marseille; doch daar deze opgehouden heeft te bestaan, is het waarschijnlijk, dat de Nederlandsche suiker weldra haar belangrijk debiet zullen herkrigen; indigo, thee, notenmuscaat en kaneel worden bijna geheel over Engeland aangevoerd. De welker belangrijke en regelmatige uitvoerhandel van vruchten naar Nederland neemt meer en meer den indirecten weg; zoo werden, per stoom, in 18 à 20 dagen, vijgen naar Nederland via Engeland gezonden, die aldaar f 35 à f 40 de 50 kilogr. hebben opgeleverd, terwijl de gelijktijdig per zeilschepen verzondene, welke denzelfden prijs hebben gekost en later zijn aangekomen, op de Nederlandsche markt niet meer dan f 18 à f 20 de 50 kilogr. hebben opgebracht.

— Stof zijt gij en tot stof zult gij wederkeeren. — Dit bleek ons duidelijk, wanneer wij de volgende berekening zien maken in het onlangs verschenen Engelsche werkje over de Prae-Adamiten: Sedert de schepping van den mensch tot op het tegenwoordig bestaan van de 1300 millioenen, die de aarde bevolken, moeten er 36,523 millioenen menschen gestorven zijn. Dit getal, gedeeld door het aantal vierkante mijlen, welke door het land op aarde ingenomen worden, geeft ruim 134 millioenen lijken voor elke vierkante mijl, of 1283 voor elke vierkante roede. Waren de lijken van alle afgestorvenen evenredig over alle landen verspreid, dan zouden er bijna 1300 lijken in elke vierkante roede begraven liggen; eene ruimte, nauwelijks voldoende voor tien graven. In elk graf alzoo zouden 128 afgestorvenen begraven liggen; 128 malen zoude het groote kerkhof op nieuw opgedulven hebben moeten worden, om de dooden te kunnen begraven.

— Eenige maanden geleden is te Parijs een rentenier, Wolf genaamd, een Prais van geboorte, gestorven. Aan het Pruisisch ministerie van buitenlandse zaken werd hiervan kennis gegeven door middel van zijn gezantschap, ten einde de erfgenamen daarvan te onderrigten. Er is nu eene ware revolutie door dit nieuws van dien dood onder de erfelijke personen, die den naam Wolf voeren, ontstaan. Voor dat nog de nagelaten som juist bekend is, wil men reeds met zekerheid weten, dat de overledene een vorstelijk vermogen heeft nagelaten, en alles, wat Wolf heet, geeft voor een lid der familie te zijn. De christenen meenen, dat de naam Frederik Leopold eene christen-oorsprong verraadt; evenwel hebben zich ook vele Joden aangemeld, die beweren dat de overledene zich heeft laten doopen, en zijne gebeurtenissen doen veranderen. Bij de politie-directie alhier is bereids eene menigte pretendenden der erfenis opgekomen, ofschoon, zooals reeds is gezegd, het zuiver bedrag der nalatenschap nog volstrekt niet bekend is. De een zegt, dat een zijner broeders voor vele jaren in het vreemde legioen te Algiers heeft dienst genomen, daar zijne fortuin heeft gemaakt en naar Parijs is gegaan, om er zich voor goed met der woon te vestigen; deze moet buiten twiffel de overledene zijn, van wien hij sedert niets meer had vernomen; een ander verzekert de neef van den kinderloos gestorvene te zijn; kortom er dreigt in de talrijke Wolfen familie een ware burger-oorlog te zullen uitbarsten, ter bekoming van de nagelaten huid van hunnen te Parijs overleden naamgenoot.

ENGELAND.

Onder de diplomatieke stukken in het *blauw boek*, die over de Italiaansche aangelegenheden in het Lagerhuis overgelegd zijn, vindt men ook de dépêche van lord Cowley, ten aanzien van hetgeen voorgevallen is tusschen de beide keizers te Villafranca, zoo als dien diplomaat dienaangaande mededeeling is gedaan door graaf Walewski. Zij behelst onder anderen het volgende:

Keizer Napoleon stelde voor als grondslag van den vrede: den afstand van Lombardije aan Sardinië, oprigting van een Venetiaansch koninkrijk onder een Oostenrijkschen aartsbischop, de oprigting van een Italiaanschen staten-bond, en de invoering van hervormingen in den pauslijken staat. De bijzonderheden daarvan zouden op een Europeesch congres geregeld worden.

De keizer van Oostenrijk antwoordde hierop, dat, zoo de keizer der Franschen van zijn Fransch standpunt uitgegaan is, hij van zijn kant ook moest blijven vasthouden aan zijn Oostenrijksch standpunt. Zijn gezag rustte alleen op zijne regten; die regten nu mogt hij nimmer in gevaar brengen. Hij gaf toe dat hij Lombardije door het

lot der wapenen verloren had; hij was dus gezind dat gebied aan den keizer der Franschen over te dragen, hoewel die afstand hem ook tegen de borst stuitte, indien hij daardoor den vrede kon terugkopen. Meer kon hij echter niet doen, zonder zijn leger oneer aan te doen. Hij wilde Lombardije niet aan Sardinië afstaan, maar de keizer der Franschen was vrij om er mede naar goedvinden te handelen, en het dus aan Sardinië over te dragen.

Wat Venetië betreft, zoo verklaarde de keizer van Oostenrijk, dat hij geen concessien ten opzichte van zijne onbetwistbare regten op dat gebied wilde doen; hij weigerde volstrekt het over te dragen aan een Oostenrijkschen aartsbischop, zodanig hij nog in staat was het te verdedigen. Hij gaf toe, dat hij uit Venetië verjaagd kon worden, even als hij verjaagd was uit Lombardije; maar hij gaf de voorkeur aan het verlies van beiden te gelijk, boven eene verbintenis, bij een tractaat op zich genomen, om of aan Venetië een anderen soeverein te geven, of — zoo hij het behield — bepalingen te maken ten aanzien van zijn toekomstig bestuur.

Voorts verklaarde keizer Frans Jozef, zelf de noodzakelijkheid te erkennen van groote veranderingen, zodat hij niet aarzelde zijn eerewoord te geven dat Venetië onder zijn bestuur niet alleen gelukkig zou worden, maar ook tevreden zou zijn. Dit waren de eenige voorwaarden, waaraan de keizer van Oostenrijk het oor kon leenen voor het sluiten van den vrede.

Tegen het ontwerp van een Italiaanschen staten-bond had de keizer volstrekt geen bezwaren. Hij was integendeel van oordeel dat daaruit goeds voor Italië kon geboren worden. Hij wilde voor Venetië daaraan toetreden en zich tevens verbinden om, met den keizer der Franschen, het ontwerp bij de overige Italiaansche staten aan te bevelen.

De keizer verklaarde buitendien dat hij, in overleg met keizer Napoleon, den paus ernstig indachtig zou maken op de noodzakelijkheid tot het invoeren van hervormingen in het bestuur van zijn staat, welke hervormingen — hij erkende dit — luide gevraagd werden. Hij gaf tevens te verstaan, dat die hervormingen niet behoorden onder te doen voor die, welke hij voornemens was zelf in Venetië in te voeren. Hij voegde evenwel er bij, dat hij zich niet aan de zijde van eene niet-Katholieke mogendheid zou scharen, om vertoogen aan den paus te doen ten gunste van veranderingen, alsook dat hij den Heiligen Stoel nimmer een afstand van grondgebied zou voorstellen.

Keizer Frans Jozef vorderde bovendien de herstelling van den groothertog van Toskane en van den hertog van Modena. Hij weigerde eindelijk, om van de vredesvoorwaarden een voorwerp van discussie te maken op een congres.

Na deze gedachtenwisseling scheidden de beide keizers van elkander, maar zij gingen daarna voort elkander schriftelijk mededeelingen te doen, en de vredespreliminieren kwamen in den loop van den avond tot stand. Den volgenden dag kwam de graaf Rechberg in het Fransche hoofdkwartier en stelde keizer Napoleon voor om te Zurich bijeen te komen, ten einde aldaar de preliminieren tot den definitief vredetractaat uit te werken, welk voorstel aangenomen werd.

Toen nu de preliminieren van Villafranca nader uitgewerkt en geïnterpreteerd werden — aldus schrijft lord Cowley aan zijne regering verder — bleek de vasthoudendheid van keizer Frans Jozef ieder oogenblik. Reeds van den eersten stond af gaven de beide keizers daaraan zeer uiteenlopende betekenissen, en meer dan eens zag zich keizer Napoleon genoopt om een beroep te doen op zijne grootere militaire krachten; eenmaal zelfs dreigde hij Oostenrijk regtestreks met een nieuwen oorlog.

Toen de prins Eugenius van Savoye den heer Buoncompagni tot regent van Midden-Italië benoemde, gaf prins Metternich aan graaf Walewski te kennen, dat onder zulke omstandigheden Oostenrijk geen deel wilde nemen aan een congres met den gevolmachtigde van Sardinië.

Lord Cowley schreef den 18den November, dat hij vernomen had dat keizer Napoleon op onduidelzinnige wijze te kennen had gegeven, dat een overtocht over den Po, onder welk voorwendsel ook, door de Oostenrijksche troepen door eene oorlogsverklaring van Frankrijk gevolgd zou worden.

Nadat de schikking omtrent Italië eene wijziging had ondergaan, trok Oostenrijk zijne weigering in, om deel te nemen aan een congres.

Later achtte de Fransche regering het noodig, prins Metternich ophelderingen te vragen ten aanzien van Oostenrijksche militaire toebereidselen in Venetië. De gezant antwoordde hierop, dat die toebereidselen gemotiveerd waren door de houding van Sardinië, dat eene aanzienlijke strijdmagt op de been hield. Die strijdmagt, voegde de prins er bij, zoude wel eens gebezigd kunnen worden tot doeleinden, die eene interventie van Oostenrijk noodzakelijk maakten, want laatstgemelde zou noch eene militaire bezetting van de hertogdommen door Sardinië, noch hunne inlijving bij dat koninkrijk gedoogen.

Voorts verdient hierbij opmerking dat graaf Rechberg, den 8sten November aan den Engelschen gezant te Weenen te kennen gaf, dat ten opzichte van eene toekomstige interventie in de hertogdommen, de Oostenrijksche regering zich eene volledige vrijheid van handelen voorbehield.

Toen den 12den December de Engelsche gezant te Weenen met graaf Rechberg over de grondslagen van een aanstaand congres sprak, en onder anderen van de voorwaarde gewaagde dat geen gewapende interventie tot herstel der Italiaansche hertogen zou plaats hebben, antwoordde laatstgenoemde, dat elk Oostenrijksch minister, die zoodanig voorstel zou aannemen, tot straf, wegens hoog verraad verdiende teregt te staan. De keizer van Oostenrijk, voegde hij er bij, zou nimmer aan zoodanige voorwaarde zijne goedkeuring schenken, die in strijd is met de Oostenrijksche politiek en de heilige regten der monarchie. Eene nederlaag is te verkiezen boven zulk eene verzaking van beginselen.

In Ierland heeft de opheffing van den *Univer* aan Keizer Napoleon, naar het schijnt, ook het laatste overschot zijner vroeger populariteit ontnomen. Nog voor veertien dagen werd hij door den aartsbischop Cullen tegen voorbarige, al te heftige veroordeelingen in bescherming genomen, en thans werpt de *Morning News*, het orgaan van dezen prelaat, hem onder de meest verdoemden van alle verdoemden. *Freemans Journaal* oordeelt niet beter over Napoleon III en zegt o. a.: „Omdat de *Univer* het misdrijf beging den brief van den Paus — van den opvolger des apostels, van het hoofd der Kerk, wier oudste zoon de Keizer nog gisteren wilde zijn en ook werkelijk geweest is, — aan de bisschoppen openbaar te maken, heeft de *bevrjder* van Italië, dezelfde man, die volgens de verzekeringen onzer schijnpatriotten ook de *bevrjder* van Ierland zou worden, die opkomende zoon, voor welke wij ons in aanbidding zouden nederwerpen, den ridderlijken uitgever van dat blad in vrijwillige balingschap gejaagd, om voor zich en zijn blad in den vreemde een bestaan te zoeken, dat zijn vaderland hem weigert,” enz.

FRANKRIJK.

De kwestie der inlijving van Savoye en Nizza bij Frankrijk, is eene heesche zaak; zoo althans is de gevestigde overtuiging in hooggeplaatste kringen. Men verhaalt te dien aanzien de navolgende scène, die in een van de jongste ministerraaden moet hebben plaats gehad: De ministers beraadslaagden over de kwestie der inlijving. De heer Billault, minister van binnenlandsche zaken, en de heer de Thouvenel verdedigden, al de overige ministers hestreden de inlijving van Savoye en Nizza bij Frankrijk. De keizer zweeg en hield zich alsof hij met belangstelling naar de gedachtenwisseling luisterde. De discussien duurden op die wijs geruimen tijd voort en begon zich zelfs ten slotte van weerszijden eenige hevigheid te opebaren, toen de keizer plotseling, even alsof hij uit eene langdurige mijmering ontwaakte, opstond, en op schier bevelenden toon zeide: „Het is nutteloos dat gij u langer met deze zaak bezig houdt; de aanhechting van Savoye en Nizza bij Frankrijk is eene zaak die reeds sedert drie jaren besloten is!” Indien dit verslag van de handelingen van den ministerraad juist is, dan heeft men daardoor een bewijs te meer, dat de ministers in Frankrijk al zeer weinig in te brengen hebben.

Gelijktijdig verzekert men, doch dit op minder stellige wijs, dat de inlijving van Centraal-Italië bij Piemont, eveneens eene zaak is die sedert lang door keizer Napoleon ten gunste van Sardinië onherroepelijk beslist is.

Zie hier voor het overige een feit, dat met het eerstgemelde volkomen overeenstemt. De generaal Pastoureaux namelijk, die zich op dezen oogenblik te Nizza bevindt, verklaart allerwege en onomwonden dat de aanhechting van Savoye en Nizza reeds tot de faits-accomplis behoort; dat zij binnen een maand officieel ter kennis der mogendheden zal worden gebracht, en dat hij, Pastoureaux, bestemd is voor den post van opperbevelhebber der nieuwe Fransche militaire divisie. Van eene andere zijde wordt beweerd, dat de heer Peletier zijne benoeming tot prefect van Frankrijk te Chambéry, reeds ontvangen heeft. Als prefect van Nizza zou een Parijsch dagblad-schrijver benoemd worden, wiens naam men evenwel nog niet kent.

Men verhaalt, dat verscheidene Fransche bisschoppen, die zich te Parijs bevonden en hunne begeerte aan den dag legden om uit den mond des Keizers eenige ophelderingen aangaande de voornemens der regering ten opzichte van het wereldlijk gezag des Pausen te ontvangen, werkelijk door Z. M. ten gehoorde toegelaten zijn, en dat zij hem hunne bezorgheid voor de toekomst niet verborgen hebben, naardien zij met smart de zegepraal des opstands in de kerkelijke staten, de valsche stelling, waarin de gebeurtenissen den Paus plaatsten, de persoonlijke gevaren, welke hij loopen kon en de noodzakelijkheid gadesloegen, in welke nog ergere omstandigheden hem tot het verlaten van Rome zonden kunnen dwingen.

De Keizer zou hierop geantwoord hebben, dat hij de zaken niet zoo donker inzag en niet geloofde, dat de Paus tot het verlaten van Rome zou gedwongen worden, waar het Fransche leger eerbiedig voor zijne veiligheid waakte, maar dat, mogt Z. H. in weerwil daarvan zijne staten verlaten, de Keizer nogtans zijn leger niet uit Rome terug roepen zou, en in den stap des Pausen geene zoo zorgwekkende verwikkeling als de bisschoppen zien zou. In dat geval zou hij de Fransche wetboeken in de kerkelijke staten doen afkondigen, aan die staten eene organisatie van beheer, regtspleging, financiën, politie enz., op die wijze van wat in Frankrijk bestaat, schenken. En als hij op die wijze de door de bevolking gewenschte hervormingen ingevoerd en orde en rust hersteld had, dan zou hij zich haasten den Paus te doen weten, dat deze, als hij naar Rome wilde terugkeeren, aldaar de begerde veiligheid vinden en de moeilijkheden niet langer ontmoeten zou, welke den tegenwoordigen toestand verzwaaard hebben; eindelijk zou de Keizer, mogt de Paus bepaaldelijk weigeren zijnen zetel, door met den geest der eeuw strookende instellingen omtind, op nieuw te bestijgen, met de overige groote Europeesche mogendheden in overleg treden.

De mededeeler van dit verhaal voegt er niet bij, wat de bisschoppen op deze rondborstige mededeeling des Keizers geantwoord hebben, maar geloofd in elk geval, dat eene zoodanige handelwijze van diens kant de volkomen goedkeuring der Romeinen, van het overige Italië en van geheel Europa verwerven zou.

De waarheid mag evenwel niet altijd gezegd worden, althans niet in Frankrijk, waar de regering steeds met Argusogen de dagbladpers bespiedt. De Parijsche *Presse*, die in haar laatste nummer met juistem blik den toestand van het oogenblik schetste, heeft daarvoor moeten hoeten door het ontvangen eener waarschuwing. Het artikel heeft daardoor nog meer de aandacht tot zich getrokken en verdient ook werkelijk eene nadere kennismaking.

De schrijver begint met de opmerking, dat Europa thans andermaal in eene ongerustheid verkeert, welke gewoonlijk aan eene staatkundige crisis voorafgaat. Na de debatten in het Engelsche parlement is het gebleken, dat de oneenigheden tusschen de kabinetten even groot zijn als in April van het vorige jaar. Allen, dus vervolgt de schrijver, wenschen wij aan dien staat van zaken een einde te maken; vóór en na den oorlog zijn wel tien oplossingen voorgesteld, besproken en aangenomen, maar alle bleken even ijdel te zijn. Dit werkt verderfelijck op de gemoederen en op den gewonen gang van zaken. Na de bijeenkomst te Villafranca, dacht Europa, dat de Keizers, na een handdruk, de alliantie hersteld hadden tusschen Oostenrijk en Frankrijk, met vernietiging van den hoop der Italianen en met herstel der hertogen.

Het weet thans, dat de regten, der hertogen, plegtig erkend te Villafranca en slechts gereserveerd te Zurich, geheel en al vaarwel zijn gezegd, en dat de betrekkingen tusschen Weenen en Parijs op dit oogenblik niet beter zijn, dan toen de Keizer de bekende toespraak tot baron von Hubner richtte. Wat voorts nog opmerkelijk is, is de beweging, veroorzaakt door de kwestie omtrent Nizza en Savoye. De Italianen zijn in hunne taal meer terughoudend dan de Engelschen, en zij hebben daarvoor goede redenen; maar hunne gevoelens zijn in 't wezen der zaak dezelfde. Er bestaat geen Nizzasche kwestie; de Italianen laten op dat punt zelfs geen discussie toe. En wat Savoye betreft, zoo is het maar al te waar, dat de (Fransche) officieuze pers veel te ver gegaan is in hare bewering, dat de overgrote meerderheid de inlijving bij Frankrijk wenscht. Die meerderheid toch is niet alleen niet gebleken, maar de partij der afscheiding verliest elken dag aanhang en de aanzienlijkste en invloedrijkste mannen van het gewest logenstraffen den bedoelden wensch op onduidelzinnige wijze.

Misschien wordt het gewigt der kwestie aan beide zijden overdreven. Een berichtgever te Chambéry heeft zelfs reeds gezegd, dat Frankrijk, eenmaal in 't bezit van Savoye zijnde, ook den sleutel der Alpen moet hebben in den Mont-Cenis. Nu is het blijkbaar, dat Turyn dan niet langer de hoofdstad van Sardinië kan blijven, want eene hoofdstad moet buiten het bereik van een inval zijn en wie zou Turyn verdedigen, wanneer Frankrijk, eenmaal aan den voet van den Mont-Cenis zijnde, in Italië zou vallen? Het geallieerde Frankrijk van heden kan immers het vijandige van morgen zijn. En wat wordt er dan van de Italiaansche onafhankelijkheid? — De bisschop van Orleans, de heer Dupanloup, blijft voortdurend in de dagbladen ijveren voor het wereldlijk gezag van den Paus en laat zich daarbij steeds op eene uiterst hevige wijze uit. De Constitutionnel kwam hiertegen dezer dagen op en deed eene nog onuitgeleverde rede mede van eenen vroegeren bisschop van Orleans, mgr. Rousseau, waarin het bezit van de wereldlijke magt werd voorgesteld als niet onmisbaar voor het pausdom.

De heer Dupanloup antwoordt daarop openlijk in de dagbladen en laat zich zeer smadelijk uit over den heer Rousseau, dien hij afschildert als een onbeduidend mensch zonder grondige kunde en zonder karakter, wereldlijke eer en onderscheiding bejagende en voor de grootten der aarde kruipende.

Deze wordt te Parijs algemeen afgekeurd. Zelfs onder de geestelijkheid hoort men daarover maar één stem.

Maar er is nog iets in den brief van den heer Dupanloup, dat aan velen mishaget, en dat wel eens ernstige gevolgen kon na zich slepen. De bisschop heeft zich namelijk op eene beleedigende wijze uitgelaten over het dagblad *le Siècle* en de schrijvers van dit blad gehandmerkt als mannen zonder eer. Hiervoor wordt voldoening gevraagd bij de regterlijke magt. De *Siècle* zal de vervolging wel niet anders kunnen aanvaagen dan met het blad, waarin het geïncrimineerde artikel voorkomt, namelijk de *Ami de la Religion*. Nu is dit blad reeds eenmaal veroordeeld; een tweede vonnis van veroordeeling zou de opheffing ten gevolge hebben.

— De koning van Napels heeft den graaf de Montalembert eene met briljanten versierde snuifdoos gezonden, en aan den heer Veillot 1000 gouden Napoleons.

DUITSCHLAND.

Uit Konstantinopel wordt van 4 dezer gemeld, dat aldaar eene algemeene ontevredenheid heerscht en klagen worden aangeheven tegen het bestuur van den groot vizier. Men geloof, dat de sultan hem, wegens zijne impopulariteit, de waardigheid van zegelbewaarder zal ontnemen.

De regering heeft beloofd, dat de papieren munt in de volgende maand buiten circulatie zal worden gesteld.

Het schijnt dat de tegenwoordige ministers alle moeite gedaan hebben en er ook in geslaagd zijn, om te beloften, dat de gewezen

